



Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3250/08
04.12.2008. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Snežane Andrejević, predsednika veća, Spomenke Zarić, Sonje Brkić, Jovanke Kažić i Milomira Nikolića, članova veća, u sporu tužioca-protivtužene AA, koju zastupa AB, advokat, protiv tuženog-protivtužioca BB, koga zastupa BA, advokat, radi određivanja mere zaštite od nasilja u porodici, odlučujući o reviziji tuženog, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Pančevu Gž. br. 771/08 od 23.5.2008. godine, u sednici održanoj 4.12.2008. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tuženog – protivtužioca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Pančevu Gž. br. 771/08 od 23.5.2008. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Kovinu P. br. 347/07 od 29.11.2007. godine, sa rešenjem o ispravci P. br. 347/07 od 8.4.2008. godine, usvojen je tužbeni zahtev tužilje –protivtužene, pa je određena mera zaštite od nasilja u porodici i to zabrana tuženom-protivtužiocu da se približava tužilji-protivtuženoj na udaljenosti od 50 metara i zabrana tuženom-protivtužiocu daljeg uznemiravanja tužilje-protivtužene. Izrečena mera zaštite od nasilja u porodici izriče se u trajanju od godinu dana, a najduže do 29.11.2008. godine. Odbijen je protivtužbeni zahtev tuženog-protivtužioca kojim je tražio da se odredi mera zaštite od nasilja u porodici i to zabranom tužilji –protivtuženoj da se približava tuženom-protivtužiocu na udaljenosti od 50 metara, zabranom tužilji-protivtuženoj daljeg uznemiravanja tuženog-protivtužioca, a da izrečena mera zaštite od nasilja u porodici tuženom-protivtužiocu se izrekne u trajanju od godinu dana, a najduže do 29.11.2008. godine. Obavezana je tužilja-protivtužena da tuženom-protivtužiocu naknadi troškove parničnog postupka, a obavezan je tuženi-protivtužilac da tužilji-protivtuženoj naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 33.200,00 dinara.

Okružni sud u Pančevu je presudom Gž. br. 771/08 od 23.5.2008. godine žalbu tuženog-protivtužioca kao neosnovanu odbio i presudu Opštinskog suda u Kovinu P. br. 347/07 od 29.11.2007. godine sa rešenjem P. br. 347/07 od 8.4.2008. godine, kojim je ispravljena presuda Opštinskog suda u Kovinu, potvrdio.

Protiv ove drugostepene presude tuženi-protivtužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu u granicama svojih ovlašćenja iz člana 399. ZPP i našao da revizija nije osnovana.

U provedenom postupku nema bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti.

U pravnosnažno okončanom postupku je utvrđeno da su parnične stranke nakon kraćeg poznanstva 1982. godine zasnovale vanbračnu zajednicu, a brak su zaključile ____2003. godine. Vanbračna zajednica parničnih stranaka u početku je dobro funkcionisala, a problemi u njihovim međusobnim odnosima počeli su da se javljaju pre desetak godina i to iz razloga što je tuženi često bio u alkoholisanom stanju, i tada je bio agresivan prema tužilji. Tužilja je nekoliko godina unazad trpela i ćutala, nadajući se da će doći do poboljšanja u ponašanju tuženog. Do poboljšanja nije došlo, pa je dana ____2007. godine oko 22,00 časa tuženi pod dejstvom alkohola, kada se vratio kući počeo da vređa tužilju, zatim je rukama i nogama udarao po telu, nakon čega je tužilja pobešla na ulicu, pozvala policiju i sa najnužnijim stvarima otišla kod svoje ćerke u aa. Sutradan je otišla kod svoje tetke u Beograd, gde se i sada nalazi. Povodom pomenutog događaja pokrenut je krivični postupak u predmetu Ki. 194/07.

Imajući u vidu ovako utvrđeno činjenično stanje nižestepeni sudovi su pravilno primenili materijalno pravo.

Porodičnim zakonom, odredbom člana 197. stav 1. propisano je da je nasilje u porodici ponašanje kojim jedan član porodice ugrožava telesni integritet, duševno zdravlje i spokojstvo drugog člana porodice, a članom porodice smatraju se supružnici ili bivši supružnici, prema stavu 3. tačka 1. istog člana. Kako je ovako ponašanje nedozvoljeno i zakonom sankcionisano, to je pravilno i u skladu sa odredbama člana 198. istog Zakona tuženom izrečena određena mera zaštite od nasilja u porodici, na način kako je to označeno u prvostepenoj presudi. Mere zaštite i vrsta odmerene su u skladu sa određenim stepenom verbalnog nasilja koje je tuženi ispoljio prema tužilji i preduzetim fizičkim aktima, koje je tužilja pretrpela i psihičkom uznemiravanju kojem je bila izložena, a takođe su od značaja i neposredni razlozi koji su doveli do ovakvog nasilničkog ponašanja tuženog, i činjenice da tužilja takvo ponašanje nije izazvala niti doprinela intenzitetu ispoljenog nasilja.

Zakonom predviđene mere zaštite nisu samo kazne za učinioca nasilja u porodici. One imaju i preventivno dejstvo, jer opominju i upozoravaju učinioca na to kakve ga zakonske posledice očekuju za slučaj da ubuduće ponovi svoje delo, pa kao takve deluju i u cilju sprečavanja ponavljanja nasilničkog ponašanja. Zato određene mere zaštite ne smeju biti lake, i beznačajne za učinioca, već naprotiv efikasne i svrsishodne kako bi mogle ostvariti svoj cilj na planu prevencije, kako posebne tako i opšte, a njihov krajnji cilj je zaštita porodice kao osnovne ali i najznačajnije zajednice ljudskog društva, kako porodice kao celine, tako i svakog njenog člana pojedinačno. One ne štite samo žrtve nasilja, već i počinioce, jer ih svojim postojanjem i delovanjem osuđuju u ponavljanju takvog nedozvoljenog ponašanja i sledom toga zaštićuju od ponovnog trpljenja zakonskih posledica. Za žrtve porodičnog nasilja ove mere zaštite treba da budu takve da obezbede mir, spokoj i bezbednost za određeni vremenski period, život bez straha od daljeg nasilja, oslobađanje od trauma i oporavak od zadobijenih povreda. Za obe strane zajedno ta određena vremenska i prostorna distanca treba da obezbedi stvaranje uslova za iznalaženje rešenja u cilju prevazilaženja nastale situacije i stabilizacije međusobnih odnosa. U konkretnom slučaju to je posebno bitno jer je tuženi pre prestanka zajednice života sa tužiljom vršio nasilje u porodici nad tužiljom, i kako se tužilja zadnjih nekoliko godina lečila kod neuropsihijatra zbog nesređene porodične situacije, to se merama zaštite od nasilja u porodici koje su izrečena tuženom štiti telesni integritet, duševno zdravlje i spokojstvo tužilje.

Neosnovani su navodi revizije tuženog, jer u konkretnom slučaju ne postoje opravdani razlozi za izricanje mere zaštite od nasilja u porodici prema tužilji, u smislu člana 193. Porodičnog zakona, jer sama tužilja nad tuženim u toku trajanja njihove zajednice nije vršila nasilje u porodici.

To su razlozi što je Vrhovni sud na osnovu odredbe člana 405. stav 1. ZPP odlučio kao u izreci.

Predsednik veća – sudija

Snežana Andrejević, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

SM